

Colofon:

Deze TTO-Nieuwsbrief is een uitgave van de vzw. TTO-Noordzee. Deze uitgave kwam tot stand onder leiding van Pierre De Meyer, voorzitter.

Eddy Geuvels:
Hoofredactie en opmaak

Teksten: Eddy Geuvels; Jo Boxstaens; Pierre De Meyer; Forum-Contact en Stefan Justens

Foto's: Raymond Naber; Eddy Geuvels; Walter Weyts; Erik De Keukeleire; Ivan Vigenon

Meer info op: www.ttonoordzee.be
Of info@ttonoordzee.be

In dit nummer:

Op de frontpagina: De 354 als TRAMMELANTRAM in 1992

Verder:

Onze voorzitter aan het woord;
Achiel Rijckaert wordt door Forum in de bloemetjes gezet;
De levensloop van de 354 na zijn buiten dienststelling;
Tram in Restauratie: Een succes;
Retourtje Leiden: Een daguitstap waard;
Over onze leden;
In memoriam: Robert Van Soye.
Een verhaal van twee trolleybussen in Gent

Het project "Rijden met historische trams aan de kust" wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Vlaamse regering in het kader van het Kustactieplan 2010-2012

Onze voorzitter aan het woord:

De voornaamste activiteiten van TTO kunnen in drie grote groepen onderverdeeld worden. In de eerste plaats heb je het verhuren van onze trams. Hiervoor is ons lid Jan Van Everbroeck verantwoordelijk. Ik weet dat hij steeds op u kan rekenen als begeleider. In het najaar zijn er heel wat trams voorzien en we hopen dan ook op u beroep te kunnen doen.

Een andere belangrijke activiteit is het onderhoud, herstelling en restauratie van onze wagenpark. Hiervoor is de klusploeg verantwoordelijk onder leiding van Eddy Geuvels in nauwe samenwerking met Jan Thijs. Heel wat van de leden voelen zich ook door de techniek aangesproken en kunnen in de klusploeg zeker hun draai vinden.

Een derde, tijdelijke activiteit is het inrichten en meewerken aan tentoonstellingen. Ter gelegenheid van 125 jaar kusttram in 2010 was onze medewerking aan tal van gelegenheidstentoonstellingen groot; denk o.a. aan de tentoonstellingen in Oostende, Knokke, Blankenberge en niet in het minst in onze stelplaats

in De Panne. Ook dit jaar zullen we aanwezig zijn op diverse plaatsen zoals in het stadhuis van De Panne, Ieper en ook dit jaar opnieuw in onze stelplaats in De Panne.

Op vraag van onze leden ingevolge het succes van vorig jaar en de vrolijke sfeer die er heerste hebben we dit jaar opnieuw een tentoonstelling in de stelplaats georganiseerd.

We kijken nu al in de toekomst.
Wat volgend jaar betreft het volgende:

- De gemeente De Panne begint ons als een gemeentelijke toeristische activiteit te beschouwen. In het najaar volgt op gemeentelijk vlak een brainstorming over de trams van TTO. De gemeente is dus vragende partij om ook volgend jaar iets te doen. Meer hulp en bijstand van de gemeente kan verwacht worden.

- De provincie is bereid om een tentoonstelling in 2012 financieel te steunen.

- Directeur De Man van De Lijn West Vlaanderen is benieuwd wat het thema van volgend jaar zal zijn.

Vooraleer te beslissen of we volgend jaar opnieuw een tentoonstelling houden zullen we eerst met de medewerkers een evaluatievergadering houden.

Indien gekozen wordt om volgend jaar opnieuw De Panne te openen moeten we ons wat beter structureren. Wenselijk ware om naast de klusploeg ook een tentoonstellingsploeg op te richten. In de toekomst zal de klusploeg uitsluitend werken aan het rollend materieel.

Burgemeester Roger Butseraen van De Panne, in overleg met onze voorzitter Pierre De Meyer en Katrien Van den Bosch van Meta

TTO-Noordzee, heeft in 2011, opnieuw een succesjaar achter de rug. In deze nieuwsbrief leest u hierover meer. Dit verhaal werd opnieuw gerealiseerd mede dankzij de inzet van al onze actieve leden.

Daarom nogmaals mijn welgemeende dank, aan al diegenen die kosten noch moeite hiervoor hebben gespaard. In de hoop om samen met jullie allen, in de verdere toekomst, nog enkele hoofdstukken aan dit succesverhaal van TTO-Noordzee, te mogen toevoegen, wens ik u veel leesplezier met deze TTO-nieuwsbrief.

Vriendelijke groet van Pierre De Meyer.

Europees jaar van het vrijwilligerswerk 2011

Vlaanderen heeft vele vrijwilligers die hun steentje bijdragen voor het behoud en beheer van ons erfgoed. Naar aanleiding van het Europees jaar van de Vrijwilliger, wil het FORUM voor Erfgoedverenigingen vzw. deze hen een gezicht geven.

Gedurende heel 2011 biedt FORUM-CONTACT, (n.v.d.r. het 3-maandelijks orgaan van Forum) de leden verenigingen gelegenheid om hun vrijwilligers in de kijker te plaatsen. META en TTO-Noordzee hebben in het bijzonder Achiel Rijckaert uitgekozen en hem in de bloemetjes gezet. De TTO-nieuwsbrief citeert hieronder het artikel uit Forum-Contact van juli-augustus-september 2011:

Naam: Achiel Rijckaert

Leeftijd: 71 jaar

Vrijwilliger bij: TTO-Noordzee -META vzw.

Vrijwilliger sinds: 1974

Taak: Onderhoud en restauratie van historische tramrijtuigen

Achiel verdient een bloemetje omdat hij zo gedreven en gepassioneerd is door oude trams en het behoud ervan. In 1974 kocht hij een oude Gentse stadstram die net uit de dienst was genomen. Hij bracht het voertuig over naar zijn perceel bouwgrond in Sint-Amandsberg bij Gent.

Hoewel hij niets kende van tramtechniek begon hij deze tram volledig te ontmantelen. Op deze manier leerde hij vanzelf hoe een tram in elkaar stak. Daarna volgde de heropbouw en versleten onderdelen werden hersteld of vernieuwd. In 1977

was het rijtuig klaar. In zijn tuin legde hij een sporencircol aan en reed hier proef met de tram. deze bleek prima te rijden. Hij vroeg aan de toenmalige trammaatschappij, de MIVG, of zijn rijtuig op het Gentse stadsnet mocht rijden, maar dit werd hem geweigerd. In 1978 kreeg hij tenslotte de toelating van de NMVB in Henegouwen om daar zijn tram te testen. Kort nadien gaf toenmalig directeur Edmond Vervaeke van de NMVB aan de Kust, hem de toelating om op het kustnet te rijden.

Sindsdien nam zijn tram triomfantelijk deel aan de Trammelantfeesten in De Haan. De tram was nog tot voor kort actief op het kustnet, door zijn deelname aan de tramparade naar aanleiding van 125 jaar Kusttram in 2010. Aangemoedigd door de directies van de toenmalige NMVB en het huidige De Lijn, en als lid van de plaatselijke tramliefhebbersvereniging TTO-Noordzee, begon Achiel buurtspoorwegmaterieel van de Kust te restaureren. Met de restauratie van SO-motorwagen 9014, en aan de Poldertram 9994, leverde hij meer dan 20 restauraties af. Hoewel hij nu 71 jaar is, heeft hij nog plannen. Wij hopen dan ook dat hij nog vele jaren kan genieten van zijn hobby.

De "354" van Achiel Rijckaert Door Jo Boxstaens

Op 12 oktober van dit jaar keerde het Gentse driessig motorrijtuig 354 weer terug naar Gent. De motorwagen was jarenlang één van de toeristische tramstellen van TTO en werd dankzij Achiel Ryckaert in een topconditie gehouden. Rede te meer om eens terug te blikken op een zeer rijke (museum)geschiedenis van dit tramvoertuig.

Deze motorwagen werd gebouwd in 1930, met recuperatie van een oude kas van een tweeasser. In 1952 werd het verbouwd (middenrijtuigkast) en heeft dan tot het einde van de drieassers in exploitatie dienst gedaan op alle elektrische lijnen van Gent. De 354 maakte op 30 november 1969 een rit als laatste tram 3 naar Gentbrugge en reed op 31 december 1973 als laatste tram op de lijn 20.

30 september 1969 Clarissenstraat – lijn 2, Foto: W. Gogaert.

Op 30 maart 1974 werd er nog een rondrit georganiseerd met drieassers 333 en 354 voor liefhebbers en naar aanleiding van de buitendienststelling van de drieassers. In april 1974 werd de 354 dan verkocht door de maatschappij en kwam in handen van Achiel Ryckaert. Hij zou de motorwagen een tweede leven schenken. Op 11 juni 1974 werd de 354 op een vrachtwagen overgebracht van de stelplaats Gentbrugge naar een braakliggend terrein in Sint-Amandsberg. Op een

stukje spoor werd de 354 afgezet en in november van datzelfde jaar begon Achiel, met behulp van ondermeer zijn broer Pierre, aan de ontmanteling. Er werden heel wat vrije uren ingestoken. Alle onderdelen werden gedemonteerd, opgepoetst, gerepareerd indien nodig, gelabeld en gestockeerd in een magazijn.

Foto rechts: onderstel na restauratie door Achiel Ryckaert te Sint-Amandsberg

Negen jaar later, we zijn dan augustus 1977, is de restauratie compleet. Op 17 september 1986 werd de 354 dan getransporteerd naar de NMVB-stelplaats van Trazeignies in Henegouwen (bij de ASVi). Na verdere afwerking en afstellen gebeurden ginds een aantal (proef)ritten met de Gentse drieasser. Op 20 juni 1987 maakt de 354 een nachtelijke rit van Trazeignies naar Anderlues en dit met oog op een speciaal festival van de ASVi op de museumtramlijn Anderlues-Lobbes-Thuin. Zij organiseerden tijdens het weekend van zaterdag 11 en zondag 12 juli "Fêtes Gantoises". Buiten de 354 van Achiel werd eveneens de tweessige NMVB-motorwagen 9888 ingezet (ex lijn naar Nevele en Drongen).

de Gentse 354 en NMVB-tram 9888 bijwagen A.2121 te Anderlues

Na de festiviteiten in Henegouwen werd de 354 op 17 juli 1987 overgebracht van Anderlues naar de werkplaatsen van de NMVB te Oostende (Nieuwpoortsesteenweg). Na een succesvolle proefrit werd de 354 een eerste maal officieel ingezet op 8 augustus 1987 tijdens Trammelant in De Haan en dit samen met de NMVB-baladeuse A.8816. Er werd voor de toeristen gereden tussen De Haan Oude Loskaai en de keerlus zwarte Kiezel. In de winterperiode 1987-1988 onderging de Gentse drieasser nog een revisie te Oostende waarna het frequent werd ingezet

als toeristische tram bij TTO met de baladeuse A.8816. Toen in 1989 ook een tweede baladeuse een volledige restauratie ondergaan had werd deze aan het tramstel toegevoegd en zou het tramstel tot in 1995 regelmatig op het Kusttramnet verschijnen als "de Trammelanttram".

© VDK photos n° 5250

Foto: Trammelanttram tijdens de editie van 1991. Foto: VDK

Na 1995 was dit niet meer mogelijk om met de drieasser buiten te komen omdat op tal van plaatsen het asfalt tegen de rails naar boven uitzette en dus asfaltbulten veroorzaakte. Gezien de tandwielkasten van de 354 vrij laag zijn botste deze op die bulten met schade aan de tandwielkasten toch gevolg. Het was wachten tot de slechte stukken vervangen werden. In 2000 verscheen de 354 nog eens in De Haan tijdens Trammelant maar dan statisch afgesteld met ander materieel op het draadloze spoor nabij het tramstation.

18.08.2006

Achiel bij de 354 tijdens een nachtelijke proefrit te Adinkerke.

Op zaterdag 16 september 2006 organiseerde TTO-Noordzee haar eerste Tramfestival en dit speciaal voor liefhebbers. Gezien de 354 al zo lang niet meer verschenen was op het tramnet ging de technische werkploeg van TTO aan de slag om de motorwagen weer rijvaardig te maken. Op de nacht van 18 september 2006 werd de 354 door de motorwagen SE 9093 van Knokke naar De Panne Esplanade gesleept. Daar werd de 354 losgekoppeld en reed de Gentse drieasser voor de eerste keer in jaren op eigen kracht naar het station van Adinkerke en terug. Probleemloos werd de testrit afgewerkt. Tijdens het eerste tramfestival voor liefhebbers was de 354 een vaste waarde geworden en een publiekstrekker. Ook bij de volgende tramfestivals (telkens op Open

Monumentendag) kende de 354 een maximale bezetting tijdens de ritten.

de 354 op het allereerste Tramfestival in 2006. Foto: S. Leduc

In 2010 kreeg de motorwagen de eer om samen met de Gentse bijwagen 70 mee te rijden in de optocht van "125 jaar Kusttram". Later dat jaar maakte de 354 samen met de NMVB-bijwagen A.871 zijn laatste rit op de Kusttramlijn tussen de stelplaats van TTO in De Panne en het station van Adinkerke en dit ter gelegenheid van het afsluiten van het werkseizoen van META met Achiel achter de controller.

Tramparade 2010: De 354 en bijwagen 70 langs de zeedijk tussen Oostende en Middelkerke

Verenigingsmanagement

Met JAN THIJS, heeft de TTO-Klusploeg een nieuwe leider

Samen met de groep trambegeleiders, is de TTO-klusploeg het kloppend hart van de vereniging TTO-Noordzee. Verenigingssecretaris en verantwoordelijke voor de vrijwilligerswerking Eddy Geuvels, nam vorig jaar het initiatief om een actieve kern van leden op te nemen in een klusploeg, en dit tot eenieders voldoening. Een idee welk hij heeft overgebracht vanuit het Nederlandse Den Haag, waar leden van de Tramweg Stichting, in een klusteam het dagelijks onderhoud uitvoeren aan het historisch rollend materieel aldaar. Nu deze ploeg met succes een feit is, werd het tijd het leiderschap door te geven aan Jan Thijs, welke zich afgelopen jaren profileerde door zijn eerder verworven kennis op allerlei domeinen en zijn leergierigheid inzake de kennis van het historisch rollend materieel. Secretaris Eddy Geuvels zal zich voortaan verder toespitsen op het verenigingsmanagement en beleidsvraagstukken.

BART ADRIAENSSENS wordt onze Supervisor exploitatie:

Voortaan zal de opmaak van de TTO-dienstregelingen gebeuren door Bart. Niemand minder dan Bart heeft zicht op de actuele tramexploitatie op de kustlijn. De vooropgestelde TTO-dienstregelingen zullen getoetst worden door Bart en houden vanaf nu rekening met bv. gebeurlijke enkelspoorexploitatie, werken op de lijn, en andere dienstvoorschriften.

Deze beslissingen werden genomen in het kader van een verdere professionalisering binnen de vereniging TTO-Noordzee vzw.

We wensen daarom ook Jan en Bart veel succes met deze nieuwe verantwoordelijke uitdagingen.

Nieuwe META-medewerkerster voor de collectieregistratie

Sinds enkele weken heeft de koepelorganisatie vzw META een nieuwe medewerker in dienst: Sonia Rotenberg. Zij staat in voor de inventarisatie van de ontelbare onderdelen van onze collectie historische trams en bussen. Na afronding zal dat onze restauratieprojecten heel wat vergemakkelijken omdat we dan met één enkele knopdruk weten of we een ontbrekend stuk hebben en waar het ligt. Nu zijn we afhankelijk van enkele specialisten onder ons die nog de kennis hebben en moeten we vaak een tijdje zoeken in verschillende depots, privégarages en andere plaatsen. Als collectieregistrator zal ze ook de bewegingen van de collectiestukken bijhouden, de inventaris op punt stellen en de procedures voor het goed beheer van collecties opvolgen. Sonia is Master in de archivalische, erfgoedbeheer en hedendaags documentbeheer en heeft al heel wat ervaring opgebouwd als registrator, o.a. voor het Europees Parlement, enz.

Poldertram 9994-'Mission Impossible'-rijdt aan de kust

Op 26 juni was het zover! Na een intensieve restauratieperiode van 4 jaar werd Poldertram 9994 officieel ingehuldigd in de stelplaats van Knokke. Stefan Justens, voorzitter van de Poldertram vzw en stuwende kracht van het project bedankte de vele vrijwilligers en sponsors.

Officiële inhuldigingsrit van de 9994 tussen Knokke en De Panne. 's Ochtends werd in Knokke een toespraak gehouden door Stefan Justens, waarna hij

de rijkruk van de tram officieel overhandigde aan dhr Jos Geuens, voorzitter van de Raad van Bestuur van De Lijn. Deze hield vervolgens een lovende toespraak over vrijwilligerswerk, en zette de ganse Poldertrampoelg in de bloemetjes.

In zijn speech sprak Jos Geuens, voorzitter van De Lijn en van META zijn bewondering uit over hoe de ploeg vrijwilligers deze 'mission impossible' tot een goed einde had gebracht.

Nadien vertrok de NMVB 9994 met een gezelschap genodigden, zijn triomftocht over de Kustlijn van de stelplaats Knokke naar De Panne, waar het rijtuig letterlijk de tentoonstelling 'Tram in Restauratie' binnenreed.

De restauratieploeg van Poldertram 9994 heeft bewezen dat ze met moed, passie en doorzettingsvermogen een door velen als onmogelijk bestempeld project toch kon waarmaken. Een dikke proficiat!

De voorzitter van VZW De Poldertram, Stefan Justens, rijdt de 9994 eigenhandig binnen op de tentoonstelling Tram in Restauratie in De Panne

Tram in Restauratie: Een geslaagd evenement!

Net zoals in 2010, het jubileumjaar "125 jaar Kusttram, zette TTO-Noordzee ook dit jaar de deuren van de stelplaats van De Panne open voor het grote publiek onder het motto: "Tram in Restauratie". Hoogtepunten waren de pendelritten met historisch rollend materieel naar Adinkerke Station v.v. en de ritten met een authentieke paardentram in het kader van de jaarlijkse Koetsenparade.

Op vraag van een overgroot deel van onze actieve leden, werd beslist na een evaluatievergadering naar aanleiding van "Tram des Tijds 2010", ook tijdens het zomerseizoen 2011 de deuren van de stelplaats voor het grote publiek open te zetten. De gelegenheidstentoonstelling kreeg de naam: "Tram in Restauratie" mee. Met dit thema kreeg de bezoeker een overzicht van het proces welk wordt doorlopen bij de restauratie van tramvoertuigen.

Blikvanger hierbij was de kast van de OB-bijwagen: A11572, welke een plaatsje kreeg naast de in 1985 gerestaureerde OB A11593.

Ervaring leerde ons dat het publiek vroeg naar en vorm van "beleving" van het getoonde materieel.

Op vraag van META en TTO-Noordzee werd de toelating gevraagd aan De Lijn om ook tijdens het drukke zomerseizoen, bij wijze van test, pendelritten te mogen uitvoeren tussen de stelplaats en Adinkerke station en terug. De directie gaf hiervoor groen licht. Telkens op zaterdag werden er vier ritten uitgevoerd op dit traject met motorwagen 9985. Op een technisch incident met Poldertram 9994 na,

werden al deze pendelritten feilloos uitgevoerd, zonder dat de reguliere uitbating hierdoor gehinderd werd.

Interesse van zowel jong als van ouder publiek voor onze collectie, tijdens Tram in Restauratie

Eveneens als een merkwaardig hoogtepunt te vermelden, was de inzet van een authentieke paardentram tijdens de jaarlijkse koetsenparade in De Panne.

Op zaterdag 6 en zondag 7 augustus werden drie paarden ingespannen voor open zomerrijtuig 8853, en pendelde tussen de stelplaats en de Esplanade, tot groot jolijt van honderden vervoerde reizigers.

Met ons beste Tramfestival ooit, en dit zowel op organisatorisch als op zakelijk vlak, sloten we dit evenement met grote voldoening af, met in ons aller achterhoofd, dat we het 2012 het nog beter zullen gaan doen dan afgelopen jaar.

Een merkwaardige verschijning tussen de hedendaagse moderne hoogbouw in De Panne, was een authentieke paardentram uit het begin van vorige eeuw.

Een tip voor een daguitstap: Retourtje Leiden in Den Haag

Onder deze titel wordt van zondag 4 september tot en met zondag 27 november een bijzondere manifestatie gehouden in het Haags Openbaar Vervoer Museum (HOVM), gevestigd aan de Frans Halsstraat in het voormalige HTM-remisegebouw uit 1906.

Aanleiding voor deze manifestatie, bestaande uit een tentoonstelling en een materieelshow, is het feit dat een halve eeuw geleden het doek viel voor de twee interlokale tramlijnen tussen Den Haag en Leiden, die de verbinding vormden tussen de Hofstad en de Sleutelstad. Met de Blauwe Tram van de NZH kon men tot in het najaar 1961 een retourtje Leiden maken via Voorburg, Leidschendam en Voorschoten of met de Gele Tram van de HTM via Wassenaar.

De manifestatie, met de toepasselijke titel 'Retourtje Leiden', houdt tevens verband met de viering van het 80-jarig bestaan van de NVBS, de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en Tramwezen, die in haar jubileumjaar op verscheidene locaties in het land speciale evenementen heeft georganiseerd.

Op de tentoonstelling worden beide tramlijnen uitvoerig belicht met een groot aantal afbeeldingen van diverse fotografen, aangevuld met diverse tastbare herinneringen zoals originele tramonderdelen, schaalmodellen, personeelsattributen, dienstregelingen, vervoerbiljetten, etc.

Voor de materieelshow zijn alle nog aanwezige Blauwe en Gele trams uit die periode naar Den Haag overgebracht. Uit Haarlem het enig overgebleven Budapester stuurstandrijtuig B 412 van de NZH, dat na een grondige restauratie in Voorburg deel uitmaakt van de collectie van het NZH-Vervoer Museum in Haarlem. Uit Zuid-Limburg arriveerde al geruime tijd geleden het voormalige HTM-motorrijtuig 90. Dit tramtype, in 1951 overgenomen van de Limburgse Tramweg Maatschappij deed tot 1965 dienst op de buitenlijnen naar Voorburg en Wassenaar. Deze voormalige Gele Tram is in bruikleen van de ZLSM, de Zuid-Limburgse Stoomtrein Maatschappij. De Scheveningse werkgroep van de Tramweg Stichting heeft met man en macht dit rijtuig weer in HTM-kleur teruggebracht. Ook maakt het 100 jaar oude NZH-motorrijtuig A 106 deel uit van deze materieelshow.

De organisatie van 'Retourtje Leiden' bestaat uit een samenwerkingsverband van de Tramweg- Stichting, de NVBS, de Stichting Historisch Genootschap De Blauwe Tram, het HOVM en het NZH-Vervoer Museum.

De tentoonstelling is geprolongeerd t/m november 2011 vanwege het grote succes!

Uitsluitend op zondagen in de maanden september, oktober en november is de manifestatie in het HOVM te bezichtigen van 13.00-17.00 uur. Voor nadere informatie: www.retourtjeleiden.nl

Over onze leden:

Nieuwe leden:

**Jan DINGEMANS;
Bert DESTEXHE;
Philippe DAFFE...**

zijn nieuwe leden binnen onze vereniging. We heten ze langs deze weg dan ook van harte welkom!

Overlijden:

Met droefheid melden we het overlijden van Francine VAN DAMME, echtgenote van Achiel Rijckaert.

Geboren te Gent op 1 oktober 1939 en overleden in het UZ. Gent op 17 juni 2011.

Ook Francine stak met een regelmaat de handen uit de mouwen, zodat het rollend materieel er zowel van binnen als van buiten er steeds netjes uit zag.

We kenden Francine in de eerste plaats als de steunende echtgenote en toeverlaat achter ons TTO-lid Achiel Rijckaert. Zonder haar steun zou Achiel zijn "hobby" nooit op dergelijke wijze hebben kunnen beleven, zoals we dat nu kennen.

We kennen Francine ook als schatbewaarder van onze vereniging, waarin zij haar taak steeds zeer nauwgezet uitvoerde, mede dankzij haar ervaringen vanuit haar beroepsloopbaan aan het OCMW van Gent, waar zij in de administratieve diensten heeft gewerkt.

Zij wist als geen ander de uitgaven en inkomsten van onze vereniging te beheren, en soms met "de vinger op de knip" werd dit steeds accuraat uitgevoerd.

Met het overlijden van Francine, verliest TTO-Noordzee één van zijn merkwaardigste figuren, en daarom bieden we langs deze weg, namens de leden en de raad van beheer van TTO-Noordzee vzw, onze blijken van deelneming aan de families Rijckaert en Van Damme.

In Memoriam: Robert VANSOYE

We vernamen het overlijden van stichtend lid Robert Vansoye, op 5 maart 2011 in Oostende.

We herinneren Robert als diegene welke essentiële bijdragen heeft geleverd tijdens de belangrijke eerste levensjaren van onze vereniging, en waar we tot op heden nog de vruchten van plukken.

Robert Vansoye werd te Ieper geboren op 9 juli 1944, en kwam uit een Buurtspoorwegmilieu. Zijn vader werkte voor de NMVB en was directielid in de Groep West-Vlaanderen. Na zijn middelbare studies liet hij zich bekoren om in de voetsporen van zijn vader te treden, en kwam in dienst bij de toenmalige NMVB. Door zijn bekwaamheid en gedrevenheid wist hij op te klimmen tot afdelingshoofd exploitatie.

Robert Vansoye (links) en Edmond Vervaeke geflankeerd door beide echtgenotes tijdens een uitgave van Trammelant in De Haan.

Van in de prille beginjaren van TTO-Noordzee, wist hij de jonge vereniging door zijn deelname aan het bestuur te begeleiden en te steunen. Gedurende vele jaren woonde hij de vergaderingen van de raad van beheer van TTO-Noordzee bij, in het gezelschap van zijn directeur ir. Edmond Vervaeke. Zij waren beide van goudwaarde voor de eerste realisaties van TTO-Noordzee.

Zonder het werk en de directe ondersteuning van Robert was het jaarlijkse tram-evenement tijdens Trammelant in De Haan-aan-Zee er nooit zijn geweest.

Verhaal: Er waren eens twee trolleybussen in Gent

Op zondag 28 augustus werden in Gent ritten georganiseerd met de twee trolleybussen 08 en 11. Het evenement was in één woord een groot succes! De opkomst was massaal, er waren zelfs enkele mensen uit Duitsland en Nederland.

Er werden twee ritten stelplaats-Mariakerke-stelplaats gedaan: de eerste met fotostops, de tweede zonder. Mede door de omleidingen in de stad, en het veelvuldig moeten overschakelen van stroom op diesel, was een derde slag niet haalbaar.

Het publiek langsheen lijn 3 was trouwens méér dan gecharmeerd door deze ritten. Bij de Turkse gemeenschap langsheen de Brugsesteenweg niets dan lachende gezichten en duimen in de lucht! Ondanks de invoer van de hybride "bussen", was het heel duidelijk : de Gentse trolley is nog niet vergeten en kan nog steeds op heel wat sympathie rekenen van de Gentenaar.

Ook de toevallige Japanse toeristen die luid kirrend zich onmiddellijk bij de groep fotografen voegde om kiekjes te nemen.... en aan de haltes de "échte Gentenaars", die in hun platste dialect de ijdele - maar gerechtvaardigde - hoop koesterden dat "hun" trolley terug was gekomen....

Met deze ritten is trouwens ook aangetoond dat de vaste infrastructuur (bovenleiding en onderstations) nog in perfecte conditie is.

Dank dan ook aan :

- André Corteil, die op eigen kosten zijn trolley 11 uit Luik liet overkomen;
- Dominiek Lust, die immer klaar staat om als vrijwilligers bij nacht en ontij paraat te staan;
- Patrick Debeuf, die er mee voor zorgde dat beide bussen in topvorm waren en Christel Boumans, voor de interne coördinatie met exploitatie en dispatching
- en de leden van ETG voor de ticketverkoop.